Subaortická stenóza

Základní informace:

Popis:

Subaortická stenóza (SAS) je vrozený srdeční defekt, který je obvykle přítomen již při narození. Stenóza je zúžení oblasti pod aortální chlopní, což je chlopeň, která leží mezi levou komorou a aortou. Stenóza vzniká formací tkáně pod chlopní, která tvoří vazivový prstenec. Závažnost stenózy závisí na množství vazivové tkáně v prstenci. Čím méně se jí vytvoří, tím méně vážná SAS vzniká a pozdější potíže se nemusí objevit. Čím více tkáně je přítomno v prstenci, tím vážnější je defekt a dříve je jej možno zjistit.
Vazivový prstenec způsobí, že levá strana srdce musí pracovat více, aby protlačila krev zúženým místem. Výsledkem je, že se stěna levého srdce zvětší (hypertrofuje). Čím méně kyslíku vstupuje do ztluštělé stěny srdce, mohou se objevit arytmie, což může vést k náhlému úmrtí. Výjimečně může stenóza vzniknout, když aortální chlopeň není správně vyvinutá a je tuhá.

Příčiny:

SAS může vzniknout spontánně u jakéhokoliv psa a z neznámé příčiny. U koček je raritní. SAS je vrozený problém u některých velkých plemen psů, jako je boxer, bulteriér, německý ovčácký pes, zlatý retrívr, doga, mastif, mastif, novofundlandský pes, rotvajler a samojed. Angličtí buldoci mohou být také geneticky predisponováni k onemocnění SAS.

Klinické příznaky:

Většina psů s SAS nemá žádné klinické příznaky. U některých psů může být ve štěněcím věku diagnostikován srdeční šelest, u jiných je pak slyšet až když pes dosáhne věku kolem jednoho roku. Proto je dobré všechny jedince geneticky predisponovaných plemen starších jednoho roku na SAS vyšetřit.
Psi s vážnou SAS mohou mít příznaky intolerance zátěže, letargii, epizody bezvědomí či mohou náhle umřít. Pár psů má zvýšenou dechovou frekvenci a namáhavé dýchání kvůli levostrannému srdečnímu selhání.

Diagnostické testy:

Pokud byl zjištěn šelest, který by mohl být způsoben SAS, pak je důležité provést další testy. Je obvykle provedeno RTG snímkování hrudníku, k odlišení ostatních vrozených srdečních defektů. Obvykle je také potřeba provést vyšetření srdce ultrazvukem (ECHO), využívajícím Dopplerova jevu k diagnostikování problému a posouzení jeho závažnosti. Těžká a střední SAS může být zjištěna rutinním echokardiologickým vybavením; pokud je zjištěna lehká SAS, pak je dobré navštívit specialistu.

Léčba a následná péče:

Možnosti léčby:

Psi s lehkou SAS obvykle nevyžadují žádnou léčbu. Psi se střední a těžkou SAS obvykle podstupují balónkovou dilataci, ovšem dlouhodobé výsledky balónkové dilatace nejsou lepší

než léčba léky. Mnoho takto postižených psů na začátku dostává atenolol, což je beta blokátor, který pomáhá srdci. Vedlejší příznaky léčby atenololem jsou výjimečné, pokud však pozorujete intoleranci zátěže či snížený apetit, pak toto oznamte svému veterináři.
Psi s SAS mají vysoké riziko infekce aortální chlopně než zdraví psi, měly by se jim při chirurgických zákrocích, čištění zubů či trhání zubů, vždy podávat antibiotika a také při jakémkoliv zranění.

Následná péče:

Štěňata s lehkou SAS obvykle podstupují opakované vyšetření ECHEM v jednom roce života. Pokud se SAS zhoršuje během prvního roku života, mohou se začít podávat léky. Psi se střední či těžkou SAS pak začínají brát atenolol, EKG vyšetření podstupují každých 3-6 měsíců, aby bylo možné vysledovat případné arytmie, které by mohly způsobit náhlou smrt. Léky mohou být podány či přizpůsobeny, pokud se při EKG vyšetření zjistí abnormální srdeční rytmy. U těchto psů je pak každoročně prováděno ECHO vyšetření srdce, které ukáže, jak dobře levá polovina srdce pracuje.

Prognóza:

Psi s lehkou formou SAS často mají téměř normální život. Výjimečně může pes s lehkou formou SAS náhle zemřít. Čím víc vážnější SAS, tím kratší život pacient má. Psi s velmi těžkou SAS mohou žít jen 1-2 roky, někdy však i takto postižení psi při léčbě atenololem žijí i 4 roky. Psi s těžkou SAS více náhle umírají, díky arytmiím, u některých se rozvíjí levostranné srdeční selhání, které může být alespoň na nějaký čas řešeno léky.
Jakýkoliv pes s SAS, i když má jen lehkou formu, by neměl být užíván k chovu. U některých velkých plemen psů, jako je novofundlanďan, může až 50% štěňat toto onemocnění zdědit po postižených rodičích.